

Absències

«Són a les institucions per procurar desprestigiar-les i demolir-les. Són un simple altaveu per actuar de cara als grups de comunicació amics»

La presa de possessió del nou Govern ha tingut un caràcter emotiu i excepcional. Amb factors de conjuntura relativament nous, com ara el relleu -pràcticament simultani a la cerimònia del Palau de la Generalitat- a la presidència del govern de l'Estat. I amb factors estructurals que tenallen la política catalana, expressats en les absències d'aquest dissabte al matí al Saló de Sant Jordi.

L'absència més dolorosa, la més injusta i inacceptable, ha estat la de les i els qui no han pogut ser-hi presents per causa de la violència de l'Estat. Es vesteixi com es vesteixi, es pinti com es pinti, les persones empresonades o perseguides judicialment -per raons estrictament polítiques- són víctimes d'una repressió calculada per afeblir l'afany emancipador del poble de Catalunya. Són els hostatges d'una política que no concep cap altra relació entre l'Estat i Catalunya que no sigui la de la dominació del primer i la submissió i claudicació de la segona.

La presència de familiars de presos i exiliats, amb els seus testimonis i les seves reflexions, evitava simplificacions del context en què el nou Govern s'haurà de moure. Feia difícil contenir les emocions i, alhora, subratllava l'extraordinària complexitat del moment polític. Cal, doncs, desitjar al nou Govern tota mena d'encerts i molta sort. I també que des del sobiranisme, sobretot des del més temptat a la simplificació maniquea i a les reduccions fantasioses, hi hagi la pausa i la paciència necessàries, abans de començar a repartir amonestacions i desqualificacions.

L'altra absència destacable té un significat ben diferent. És l'absència de qui sense la possibilitat de desvirtuar la solemnitat de l'acte, se'n desentén, el menysté i el rebutja. Qualsevol activitat col·lectiva de normalitat nacional els provoca una incomoditat insuportable. Per això no poden cantar l'himne. Per això la seva acció parlamentària, maniobres filibusteres a banda, és un enfilall de rebequeries. Són a les institucions per procurar desprestigiar-les i demolir-les. Són un simple altaveu per actuar de cara als grups de comunicació amics. No tenen ni volen pas cap altra feina. El seu únic projecte català és la dissolució definitiva de Catalunya dins d'Espanya. Tot l'altre és instrumental.

L'absència de dirigents i representants del PP i de Cs és la dels qui adopten la dominació de l'Estat sobre Catalunya com a causa pròpia i clau identitària fonamental. Fan política a Catalunya per disminuir fins on sigui possible -i tant com sigui possible- el rang del país, la consistència i la cohesió de la comunitat, l'ambició i la singularitat de les seves expressions culturals, la potència de la seva projecció, la fortalesa de la seva economia.

Cada nou projecte engrescador, cada bona dada, cada indicador positiu, cada petita conquesta o motiu d'orgull els contraria, els resulta trasbalsador, una causa d'alarma; potser un retrocés en el seu objectiu: que Catalunya accepti la condició colonial; i renunciï a la homologació amb els pobles lliures i sobirans. És amb aquest horitzó polític permanent que menteixen, distorsionen, intoxiquen i busquen exacerbar les tensions que ells mateixos propicien per provocar fractures socials.

Les representacions catalanes al Congrés del Diputats acaben de contribuir decisivament a la defenestració de Rajoy. Però són grups polítics que no actuen en clau antiespanyola. Cap. Alguns d'ells són explícitament independentistes i volen que Catalunya, per la via de la República, disposi dels tots els atributs polítics dels estats. Si l'emancipació és pot fer de manera negociada i acordada, millor. Si l'Estat mostra febleses i comet errors, procuraran -procurarem- aprofitar-los. Sí. Però des de la convicció que com millor sigui la situació de la població espanyola i com més democràtica i qualificada sigui la seva vida política, més possibilitats hi haurà de negociar una

sortida poc traumàtica per totes dues parts. Es demana diàleg i respecte. És reivindicar un comportament democràtic i el reconeixement de la voluntat de les majories. Es rebutja explícitament qualsevol mena de violència. No es posa en qüestió ni l'existència de l'estat espanyol i d'una nació espanyola: El que es planteja és el dret de no formar-ne part si la majoria del poble de Catalunya així ho decideix.

Contràriament, el paper del PP i Cs a les institucions catalanes és un paper laminador i dissolvent. Parteixen de la negació de l'existència d'un poble català prou consistent com per constituir un subjecte polític capaç de generar drets per ell mateix. Per això treballen sistemàticament per la seva subordinació i la de les seves institucions. En la seva visió, hi ha una jerarquia clara entre la condició d'espanyolitat i la de catalanitat, situades en nivells molt diferents. I és per servir la primera i consolidar-la que atien la catalanofòbia contra la segona, dins i fora de Catalunya.

Per això abonen no només la violència institucional -policial, judicial, ...-sinó que, sovint, d'ençà de l'octubre, han contemporitzat amb les actuacions de l'extrema dreta. No ha d'estranyar, doncs, que el seu discurs sobre la unitat d'Espanya sigui essencialista i identitari. L'Estat és qui atorga identitat i diu qui forma part -o no- de la nació i com ha de fer-ho. I és l'Estat qui, davant dels que vacil·len, sempre que cal imposa per la força quina i com és la identitat de cadascú. En conseqüència, s'absenten de la política catalana quan aquesta no els pot servir d'escenari de les seves representacions catalanofòbiques.

Per això mateix, també, és tan important combatre les esporàdiques eclosions essencialistes i identitàries dins de l'independentisme. Sembla absurd i contradictori que n'hi hagi, però hi són. Tot i que semblaven superades, poden reparèixer entre nuclis que es veuen com els vigilants d'una identitat catalana definida, acabada, que caldria preservar. Aquestes posicions podrien situar la confrontació política en un terreny ?identitari? que faria el joc al neofalangisme de PP i Cs. Un terreny que ens allunyaria de la tradició republicana del catalanisme, del projecte inclusiu, en construcció, i d'adscripció electiva per part de cada ciutadana i cada ciutadà; i en el que la identitat és prerrogativa exclusiva de cadascú.